

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1157,**20. juuni 2019,****liidu kodanike isikutunnistuste ning vaba liikumise õigust kasutavatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele väljaantavate elamislubade turvalisuse suurendamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 21 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingus (ELi leping) on otsustatud hõlbustada isikute vaba liikumist, samal ajal tagades Euroopa rahvaste ohutuse ja julgeoleku, luues kooskõlas ELi lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) sätetega vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala.
- (2) Liidu kodakondsus annab igale liidu kodanikule õiguse teatud piirangute raames ja tingimuste alusel vabalt liikuda. Seda õigust on rakendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega 2004/38/EÜ ⁽³⁾. Liikumis- ja elukohavabadus on ette nähtud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (harta) artikliga 45. Vaba liikumine tähendab õigust siseneda liikmesriikidesse ja sealt lahkuda kehtiva isikutunnistuse või passiga.
- (3) Vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ peavad liikmesriigid andma kooskõlas oma õigusaktidega oma kodanikele välja isikutunnistuse või passi ja seda uuendama. Lisaks on kõnealuses direktiivis sätestatud, et liikmesriigid võivad nõuda, et liidu kodanikud ja nende pereliikmed registreeriks end asjaomases ametiasutuses. Liikmesriigid peavad andma liidu kodanikele kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel välja registreerimistunnistuse. Samuti peavad liikmesriigid vastavalt kõnealusele direktiivile välja andma elamisloakaardi pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ning taotluse korral alalise elukoha tõendi ja alalise elamisloakaardi.
- (4) Direktiiviga 2004/38/EÜ on ette nähtud, et liikmesriigid võivad õiguste kuritarvitamise või pettuse korral vastu võtta vajalikud meetmed kõnealusest direktiivist tulenevate õiguste lõpetamiseks, kehtetuks tunnistamiseks või nendest keeldumiseks. On kindlaks tehtud, et kõnealuse direktiivi raames on kõige tavalisem pettus dokumentide võltsimine ja elamisõigusega seotud tingimuste täitmiseks vale materiaalse aluse esitamine.
- (5) Liikmesriikide väljastatud riiklike isikutunnistuste ning teises liikmesriigis elavate liidu kodanike ja nende pereliikmete elamislubade turvalisuse tase on märkimisväärselt erinev. Need erinevused suurendavad võltsimise ja dokumendipettuse ohtu ja tekitavad kodanikele ka praktilisi probleeme, kui nad soovivad oma vaba liikumise õigust kasutada. Dokumentidega seotud riskianalüüsi Euroopa võrgustiku statistika kohaselt on isikutunnistuste võltsimisjuhtumite arv aja jooksul suurenenud.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 78.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (6) Oma 14. septembri 2016. aasta teatise „Julgeoleku suurendamine liikuvast maailmas: parem teavevahetus terrorismivastase võitluse valdkonnas ja tugevamad välispiirid“ rõhutas komisjon, et turvalised reisi- ja isikut tõendavad dokumendid on äärmiselt olulised, kui on vaja isik kahtlusteta tuvastada, ning teatas, et esitab reisidokumentide võltsimise vastase tegevuskava. Kõnealuse teatise kohaselt peavad täiustatud toimimisviisi aluseks olema usaldusväärsed süsteemid, mis aitaksid ära hoida dokumentide puudulikust turvalisusest tulenevaid kuritarvitusi ja sisejulgeoleku ohustamist, eelkõige seoses terrorismi ja piiriülese kuritegevusega.
- (7) Komisjoni 8. detsembri 2016. aasta tegevuskava kohaselt, millega karmistatakse Euroopa meetmeid võitluses reisidokumentide võltsimisega („2016. aasta tegevuskava“), on vähemalt kolm neljandikku välispiiril, aga ka piirikontrollita sisepiiridel avastatud võltsitud dokumentidest välja andnud liikmesriigid ja Schengeni lepinguga ühinenud riigid. Kõige sagedamini leitakse, et võltsitud on liikmesriikide väljastatud vähem turvalisi isikutunnistusi, mida kasutatakse Schengeni-sisesteks reisideks.
- (8) Identiteedipettuste ärahoidmiseks peaksid liikmesriigid tagama, et nende õiguses oleksid sätestatud piisavad karistused isikut tõendavate dokumentide võltsimise ja järeletegemise ning selliste võltsitud dokumentide kasutamise puhuks.
- (9) 2016. aasta tegevuskavas on käsitletud pettuse teel saadud isikutunnistuste ja elamislubadega kaasnevat riski. 2016. aasta tegevuskavas ning 2017. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta võttis komisjon kohustuse analüüsida poliitikavalikuid, et suurendada isikutunnistuste ja elamislubade turvalisust.
- (10) 2016. aasta tegevuskava kohaselt on autentsete ja turvaliste isikutunnistuste väljastamiseks vaja usaldusväärset registreerimisprotsessi ja turvalisi alusdokumente taotlusmenetluse tõendamiseks. Kuna võltsitud alusdokumentide kasutamine on sagenenud, peaksid komisjon, liikmesriigid ja asjaomased liidu ametid jätkama koostööd, et muuta alusdokumendid pettusekindlamaks
- (11) Käesoleva määrusega ei nõuta liikmesriikidelt isikutunnistuste või elamislubade kasutuselevõttu, kui neid ei ole ette nähtud liikmesriigi õiguses, ka ei mõjuta käesolev määrus liikmesriikide pädevust anda riigisisese õiguse alusel välja muid elamislubasid, mis jäävad väljapoole liidu õiguse kohaldamisala, näiteks elamisloakaarte, mis antakse kõikidele liikmesriigi territooriumil elavatele isikutele, olenemata nende kodakondsusest.
- (12) Käesolev määrus ei takista liikmesriike isiku tuvastamise eesmärgil mittediskrimineerival viisil aktsepteerimast muid dokumente kui reisidokumendid, näiteks juhilube.
- (13) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu isikut tõendavad dokumendid, mis on väljastatud kodanikele, kelle vaba liikumise õigust on vastavalt liidu või liikmesriigi õigusele piiratud, ja milles on selgelt märgitud, et neid ei saa kasutada reisidokumendina.
- (14) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu reisidokumendid, mis vastavad Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) masinloetavaid reisidokumente käsitleva dokumendi 9303 (seitsmes väljaanne, 2015) („ICAO dokument 9303“) viiendas osas sätestatud nõuetele ja mida dokumendi väljastanud liikmesriigis ei kasutata isiku tuvastamiseks, näiteks Iirimaa väljastatud passikaart (*passport card*).
- (15) Käesolev määrus ei mõjuta e-identimise funktsiooniga isikutunnistuste ja elamislubade kasutamist liikmesriikides muul otstarbel ega mõjuta norme, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014⁽⁴⁾, millega nähakse ette e-identimise liiduülene vastastikune tunnustamine juurdepääsul avalikele teenustele ja aidatakse teise liikmesriiki suunduvaid kodanikke, nõudes e-identimise vahendite tunnustamist teises liikmesriigis. Täiustatud isikutunnistused peaksid tagama lihtsama isikutuvastuse ja aitama parandada juurdepääsu teenustele.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnustatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

- (16) Isikutunnistuste ja elamislubade nõuetekohaseks kontrollimiseks on vaja, et liikmesriigid kasutaksid iga käesoleva määrusega hõlmatud dokumendiliigi puhul õiget nimetust. Käesoleva määrusega hõlmatud dokumentide kontrollimise hõlbustamiseks teistes liikmesriikides, peaks dokumendi nimetus olema täiendavalt esitatud ka vähemalt ühes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles. Kui liikmesriik juba kasutab isikutunnistuse kohta muud kinnistunud nimetust kui „isikutunnistus“, peaks ta saama selle nimetuse kasutamist oma ametlikus keeles või ametlikes keeltes jätkata. Uusi nimetusi ei tohiks edaspidi siiski kasutusele võtta.
- (17) Turvaelemendid on vajalikud selleks, et kontrollida dokumendi ehtsust ja teha kindlaks isikusamasus. Minimaalsete turvastandardite kehtestamine ning biomeetriliste andmete lisamine isikutunnistustele ja selliste pereliikmete elamisloakaartidele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, on tähtis samm, et muuta nende dokumentide kasutamine liidus turvalisemaks. Selliste biomeetriliste tunnuste lisamine peaks andma liidu kodanikele võimaluse kasutada täiel määral oma vaba liikumise õigust.
- (18) Näokujutise ja kahe sõrmejälje („biomeetrilised andmed“) salvestamine isikutunnistustel ja elamisloakaartidel, nagu on juba ette nähtud biomeetrilise passi ja kolmanda riigi kodaniku elamisloa puhul, on asjakohane kombinatsioon ühelt poolt usaldusväärse tuvastamise ja autentimise ning teiselt poolt väiksema pettuseohtu saavutamiseks, et suurendada isikutunnistuste ja elamisloakaartide turvalisust.
- (19) Üldjuhul peaksid liikmesriigid dokumendi ehtsuse ja omaniku isikusamasuse kontrollimiseks esmajoones kontrollima näokujutist ning vajaduse korral peaksid liikmesriigid dokumendi ehtsuse ja selle omaniku isikusamasuse kahtlusteta kinnitamiseks kontrollima ka sõrmejälgi.
- (20) Liikmesriigid peaksid tagama, et kui biomeetriliste andmete kontroll ei kinnita dokumendi ehtsust või selle omaniku isikusamasust, on kvalifitseeritud töötajad kohustatud tegema kontrolli käsitsi.
- (21) Käesolev määrus ei anna õiguslikku alust luua või hallata liikmesriikides riigi tasandil andmebaase biomeetriliste andmete säilitamiseks, kuna seda reguleerib liikmesriigi õigus, mis peab olema kooskõlas liidu andmekaitseõigusega. Käesolev määrus ei anna ka õiguslikku alust liidu tasandi keskse andmebaasi loomiseks või haldamiseks.
- (22) Biomeetrilisi tunnuseid tuleks dokumendi ehtsuse ja omaniku isikusamasuse kontrollimiseks koguda ja säilitada isikutunnistuste ja elamislubade andmekandjal. Niisugust kontrolli peaks tegema üksnes kohaselt volitatud töötajad, kui dokumendi esitamine on õiguse kohaselt nõutav. Lisaks tuleks biomeetrilisi andmeid, mida säilitatakse isikutunnistuste või elamislubade personaliseerimiseks, hoida väga turvaliselt ja üksnes kuni dokumendi kätteandmise kuupäevani ning igal juhul mitte kauem kui 90 päeva alates selle dokumendi väljaandmise kuupäevast. Pärast seda tuleks need biomeetrilised andmed viivitamata kustutada või hävitada. See ei tohiks piirata nende andmete muud töötlemist kooskõlas liidu ja liikmesriikide andmekaitseõigusega.
- (23) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks arvesse võtta ICAO dokumendis 9303 esitatud tehnilist kirjeldust, millega tagatakse üleilmne koostalitlusvõime, sealhulgas masinlugemiseks ja visuaalse kontrolli kasutamiseks.
- (24) Liikmesriikidel peaks olema võimalus otsustada, kas märkida käesoleva määrusega hõlmatud dokumendis isiku sugu. Kui liikmesriik märgib niisuguses dokumendis isiku soo, tuleks kasutada ICAO dokumendi 9303 tehnilisi kirjeldusi „F“, „M“ või „X“ või vastavat ühetähelist lühendit kõnealuse liikmesriigi keeles või keeltes, nagu see on kohane.
- (25) Selleks et tagada isikutunnistuste ja elamisloakaartide puhul nõukogu määruse (EÜ) nr 1030/2002 ⁽⁵⁾ kohaselt vastu võetud tulevaste turvastandardite ja tehniliste kirjelduste nõuetekohane arvesse võtmine, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks täita kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽⁶⁾. Selleks peaks komisjoni abistama nõukogu määruse (EÜ) nr 1683/95 ⁽⁷⁾ artikli 6 alusel loodud komitee. Võltsimis- ja järeletegemisohu vältimiseks peaks vajaduse korral olema võimalik, et vastu võetud rakendusaktid jäävad salajaseks.

⁽⁵⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁷⁾ Nõukogu 29. mai 1995. aasta määrus (EÜ) nr 1683/95 ühtse viisavormi kohta (EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1).

- (26) Liikmesriigid peaksid tagama, et biomeetriliste tunnuste kogumiseks on kasutusel sobivad ja tõhusad menetlused, mis vastavad hartas, Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õigustele ja põhimõtetele. Liikmesriigid peaksid tagama, et kogu kogumisenetluse vältel peetakse esmatähtsaks lapse parimaid huvisid. Selleks peaksid kvalifitseeritud töötajad saama kohast koolitust biomeetriliste tunnuste kogumisel kasutatavate lapsesõbralike tavade kohta.
- (27) Liikmesriigid peaksid tagama, et juhul kui biomeetriliste tunnuste kogumisel esineb raskusi, on paigas sobivad menetlused asjaomase isiku inimväärkuse tagamiseks. Seetõttu tuleks arvesse võtta sooküsimustega seotud konkreetseid kaalutlusi ning laste ja kaitsetute isikute erivajadusi.
- (28) Isikutunnistuste turvalisust ja vormi käsitlevate miinimumnõuete kehtestamine peaks andma liikmesriikidele võimaluse olla kindlad nende dokumentide ehtsuses, kui liidu kodanikud kasutavad oma vaba liikumise õigust. Rangemate turvanõuete kehtestamine peaks andma avaliku sektori asutustele ja eraõiguslikele üksustele piisavad tagatised, et nad saaksid kindlad olla isikutunnistuste ehtsuses, kui liidu kodanikud kasutavad neid isikusamasuse tuvastamiseks.
- (29) Ühine tunnusmärk – dokumendi välja andnud liikmesriigi kahetäheline riigikood, mis on negatiivina trükitud sinises ristkülikus ja mida ümbritseb kaksteist kollast tähte – lihtsustab dokumendi visuaalset kontrolli, eriti juhul, kui omanik kasutab vaba liikumise õigust.
- (30) Ehkki võimalus näha ette täiendavad riiklikud turvaelemendid jääb alles, peaksid liikmesriigid tagama, et need elemendid ei vähenda ühiste turvaelementide tõhusust ega kahjusta isikutunnistuste piiriülest ühilduvust, näiteks isikutunnistuste lugemist seadmetega, mida kasutatakse muudes liikmesriikides kui liikmesriik, kus isikutunnistus on välja antud.
- (31) Turvastandardite kehtestamine isikutunnistuste ja selliste pereliikmete elamisloakaartide puhul, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ei tohiks kaasa tuua liidu kodanike või kolmandate riikide kodanike makstavate riigilõivude ebaproportsionaalset suurenemist. Liikmesriigid peaksid seda põhimõtet hankemenetlustes arvesse võtma.
- (32) Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et biomeetriliste andmete abil saaks õigesti tuvastada isiku, kellele isikutunnistus on välja antud. Selleks võiksid liikmesriigid kaaluda biomeetriliste tunnuste, eriti näokujutiste kogumist, kasutades selleks kohapeal registreerimist isikutunnistusi väljastavates riiklikes asutustes.
- (33) Liikmesriigid peaksid vahetama omavahel teavet, mis on vajalik turvalisel andmekandjal sisalduva teabe kättesaamiseks, autentimiseks, kontrollimiseks ja lugemiseks. Turvalise andmekandja puhul kasutatavad vormingud peaksid olema koostalitlusvõimelised, sealhulgas automaatsete piiriületuspunktide puhul.
- (34) Direktiivis 2004/38/EÜ käsitletakse olukorda, kus liidu kodanikule või liidu kodaniku pereliikmele, kes ei ole selle liikmesriigi kodanik, kellel ei ole vajalikke reisidokumente, tuleb anda kõik mõistlikud võimalused tõendada nende suhtes kehtivat vaba liikumise õigust muul viisil. Muude viiside hulka võivad kuuluda isiku tuvastamist võimaldavad ajutiselt kasutatavad dokumendid ja sellistele pereliikmetele väljastatavad elamisloakaardid.
- (35) Käesolevas määruses järgitakse kohustusi, mis on sätestatud hartas ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsioonis. Seepärast julgustatakse liikmesriike tegema koostööd komisjoniga, et loimida lisaelemendid, mis muudavad isikutunnistused kättesaadavamaks ja nende kasutamise lihtsamaks puuetega inimestele, näiteks nägemispuudega isikutele. Isikutunnistuste väljastamiseks isikutele, kes ei ole suutelised isikutunnistuste väljastamise eest vastutavatesse asutustesse kohale minema, tuleb liikmesriikidel uurida selliste lahenduste kasutamist nagu mobiilsed registreerimiseseadmed.
- (36) Liidu kodanikele välja antavad elamisload peaksid sisaldama konkreetset teavet, tagamaks et neid käsitataks elamislubadena kõikides liikmesriikides. See peaks aitama tunnustada vaba liikumise õiguse ja sellega kaasnevate õiguste kasutamist liikuvate liidu kodanike seas, kuid ühtlustamisel ei tohiks minna kaugemale sellest, mis on asjakohane praeguste dokumentide puuduste kõrvaldamiseks. Liikmesriigid võivad ise valida väljaantavate dokumentide vormi ja võiksid neid välja anda vormis, mis on kooskõlas ICAO dokumendis 9303 esitatud tehniliste kirjeldustega.

- (37) Elamislubade puhul, mis antakse välja pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, on asjakohane kasutada sama vormi ja samu turvaelemente, kui on ette nähtud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1030/2002, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1954⁽⁸⁾. Lisaks elamisõiguse tõendamisele vabastavad kõnealused dokumendid selle kasutaja, kelle suhtes kohaldatakse muidu viisanõuet, nõudest hankida viisa, kui ta on liidu territooriumil liidu kodanikuga kaasas või ühineb temaga liidu territooriumil.
- (38) Direktiivis 2004/38/EÜ on sätestatud, et dokumendid, mis antakse välja pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, peavad kandma nimetust „Liidu kodaniku pereliikme elamisluba“. Selleks et hõlbustada selliste pereliikmete isiku tuvastamist, peaks liidu kodaniku pereliikme elamisloakaardil olema standardne nimetus ja kood.
- (39) Isikutunnistused ja liidu kodaniku pereliikmete elamisloakaardid, mille turvastandardid on ebapiisavad, tuleks kõrvaldada järk-järgult kasutuselt, võttes arvesse nii turvariski kui ka liikmesriikidele tekkivaid kulusid. Üldjuhul peaks isikutunnistuste puhul piisama kümnest aastast ja elamisloakaartide puhul viiest aastast, et tagada tasakaal tavalise dokumentide väljavahetamise sageduse ja Euroopa Liidus esineva turvalünga täitmise vajaduse vahel. Isikutunnistuste või elamisloakaartide jaoks, millel puuduvad olulised turvatunnused või mis ei ole masinloetavad, tuleks turvalisuse kaalutlusel siiski ette näha lühem periood.
- (40) Käesoleva määruse kohaldamise raames töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679⁽⁹⁾. Töödeldavate isikuandmete ja eelkõige tundlike andmete, nagu biomeetriliste tunnuste suhtes kohaldatavaid kaitsemeetmeid on vaja veel täpsustada. Andmesubjekte peaks teavitama sellest, et nende dokumendis on andmekandja, mis sisaldab nende biomeetrilisi andmeid, sealhulgas kontaktivabast juurdepääsust neile, samuti kõikidest juhtudest, kus nende isikutunnistusel ja elamisloal sisalduvaid andmeid kasutatakse. Andmesubjektidel peaks igal juhul olema juurdepääs oma isikutunnistuses ja elamisloas töödeldud isikuandmetele ning õigus lasta neid andmeid parandada uue dokumendi väljaandmise teel, kui need andmed on vigased või puudulikud. Andmekandja peaks olema üliturvaline ja tõhusalt kaitsma sellesse salvestatud isikuandmeid loata juurdepääsu eest.
- (41) Kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 peaksid biomeetriliste andmete nõuetekohase töötlemise eest alates andmete kogumisest kuni üliturvalisele andmekandjale kandmiseni vastutama liikmesriigid.
- (42) Liikmesriigid peaksid olema eriti ettevaatlikud väliste teenuseosutajatega koostööd tehes. Selline koostöö ei tohiks välistada liidu või liikmesriigi õigusest tulenevat liikmesriigi vastutust isikuandmetega seotud kohustuste rikkumise eest.
- (43) Käesolevas määruses on vaja kindlaks määrata isikutunnistuse ja elamisloa andmekandjale andmete kogumise ja salvestamise alus. Liikmesriigid peaksid kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusega ning vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid järgides saama salvestada andmekandjale muid andmeid e-teenuste jaoks või muudel isikutunnistuse või elamisloaga seotud eesmärkidel. Selliste muude andmete töötlemine, sealhulgas nende kogumine, ja eesmärgid, milleks neid kasutatakse, peavad olema liikmesriigi või liidu õiguse alusel lubatud. Kõik riigisisesed andmed peavad olema käesolevas määruses osutatud biomeetrilistest andmetest füüsiliselt või loogiliselt eraldatud ja neid tuleks töödelda vastavalt määrusele (EL) 2016/679.
- (44) Liikmesriigid peaksid hakkama käesolevat määrust kohaldama hiljemalt 24 kuud pärast selle jõustumise kuupäeva. Alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast peaksid liikmesriigid andma dokumente välja üksnes järgides käesolevas määruses sätestatud nõudeid.

⁽⁸⁾ Euroopa parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1954, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (ELT L 286, 1.11.2017, lk 9).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (45) Komisjon peaks andma käesoleva määruse rakendamise, sealhulgas turvalisuse taseme asjakohasusest, aru vastavalt kaks aastat ja 11 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva, võttes arvesse määruse mõju põhiõigustele ja andmekaitse põhimõtetele. Kooskõlas 13. aprillil 2016 sõlmitud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppega ⁽¹⁰⁾ peaks komisjon kuus aastat pärast käesoleva määruse rakendamise kuupäeva ja järgnevalt iga kuue aasta järel hindama spetsiaalse järelevalvekorra kohaldamisel kogutud teabe põhjal määruse tegelikku mõju ja vajadust edasiste meetmete järele. Järelevalve eesmärgil peaksid liikmesriigid tegema statistikat nende poolt välja antud isikutunnistuste ja elamislubade arvu kohta.
- (46) Kuna käesoleva määruse eesmärke suurendada julgeolekut ning hõlbustada liidu kodanike ja nende pereliikmete vaba liikumise õiguse kasutamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (47) Käesolevas määruuses austatakse põhiõigusi ning järgitakse põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige hartas, sealhulgas õigust inimväärikusele, õigust isikupuutumatusse, ebainimliku või alandava kohtlemise keeldu, õigust võrdsusele seaduse ees ja diskrimineerimiskeeldu, lapse õigusi, eakate õigusi, õigust era- ja pereelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust vabalt liikuda ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust rakendama kooskõlas hartaga.
- (48) Euroopa Andmekaitseinspektor ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet esitasid oma arvamused vastavalt 10. augustil 2018 ⁽¹¹⁾ ja 5. septembril 2018 ⁽¹²⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega tugevdatakse turvastandardeid, mida kohaldatakse isikutunnistuste suhtes, mille liikmesriigid annavad välja oma kodanikele, ja elamislubade suhtes, mille liikmesriigid annavad välja vaba liikumise õigust kasutavatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse

- a) isikutunnistuste suhtes, mille liikmesriigid annavad oma kodanikele välja vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artikli 4 lõikele 3.

Käesolevat määrust ei kohaldata nende isikut tõendavate dokumentide suhtes, mis on välja antud ajutiselt ja mille kehtivusaeg on lühem kui kuus kuud;

- b) registreerimistunnistuste suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 8 välja liidu kodanikele, kes elavad vastuvõtvast liikmesriigis üle kolme kuu, ning alalise elukoha tõendite suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 19 taotluse korral välja liidu kodanikele;
- c) elamisloakaartide suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 10 välja liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ning alaliste elamisloakaartide suhtes, mis antakse, vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 20 välja liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud.

⁽¹⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹¹⁾ ELT C 338, 21.9.2018, lk 22.

⁽¹²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

II PEATÜKK

RIIKLIKUD ISIKUTUNNISTUSED

Artikkel 3

Turvastandardid / vormid / tehnilised kirjeldused

1. Liikmesriikides välja antavad isikutunnistused tuleb välja anda formaadis ID-1 ja nad peavad sisaldama masinloetavat ala. Selliste isikutunnistuste aluseks on ICAO dokumendis 9303 sätestatud tehnilised kirjeldused ja minimaalsed turvastandardid ning need peavad vastama määruse (EÜ) nr 1030/2002 lisa punktides c, d, f ja g sätestatud nõuetele, nagu on muudetud määrusega (EL) 2017/1954.

2. Isikutunnistustes sisalduvad andmeelemendid peavad vastama ICAO dokumendi 9303 viiendas osas sätestatud nõuetele.

Erandina esimesest lõigust võib dokumendi numברי sisestada I alale ja isiku soo märkimine on vabatahtlik.

3. Dokument kannab nimetust („Isikutunnistus“) või muud riigis kinnistunud nimetust dokumendi välja andnud liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ning sellel on sõna „Isikutunnistus“ vähemalt ühes muus liidu institutsioonide ametlikus keeles.

4. Isikutunnistuse esiküljel on tunnistuse välja andnud liikmesriigi kahetäheline riigikood, mis on trükitud negatiivina sinises riskülikus ja mida ümbritseb 12 kollast tähte.

5. Isikutunnistused hõlmavad üliturvalist andmekandjat, mis sisaldab isikutunnistuse omaniku näokujutist ja kahte sõrmejälge koostalitlusvõimelises digivormingus. Liikmesriigid kohaldavad biomeetriliste tunnuste kogumiseks tehnilisi kirjeldusi, mis on kehtestatud komisjoni rakendusotsusega C(2018)7767 ⁽¹⁾.

6. Andmekandja peab olema piisava salvestusmahu ja -võimega, et tagada andmete terviklikkus, autentsus ja konfidentsiaalsus. Salvestatud andmed peavad olema kontaktivabalt ligipääsetavad ja turvatud, nagu on ette nähtud rakendusotsuses C(2018)7767. Liikmesriigid vahetavad andmekandja kinnitamiseks ning lõikes 5 osutatud biomeetriliste andmete saamiseks ja kontrollimiseks vajalikku teavet.

7. Alla 12-aastased lapsed võidakse sõrmejälgede andmise nõudest vabastada.

Alla kuueaastased lapsed vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

Isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

8. Kui see on vajalik ja eesmärgiga proportsionaalne, võivad liikmesriigid lisada riigisiseseks kasutamiseks riigisiseses õiguses nõutavaid andmeid ja märkusi. Isikutunnistuste minimaalsete turvastandardite tõhusus ja piiriülene ühilduvus ei tohi selle tulemusel väheneda.

9. Kui liikmesriigid lisavad isikutunnistusele alternatiivliidese või eraldi andmekandja, peab täiendav andmekandja vastama asjakohastele ISO standarditele ega tohi takistada lõikes 5 osutatud andmekandja kasutamist.

10. Kui liikmesriigid salvestavad isikutunnistustele andmeid e-teenuste, näiteks e-valitsuse ja e-äri jaoks, peavad riiklikud andmed olema lõikes 5 osutatud biomeetrilistest andmetest füüsiliselt või loogiliselt eraldatud.

11. Kui liikmesriigid lisavad isikutunnistustele täiendavaid turvaelemente, ei tohi selle tõttu väheneda isikutunnistuste piiriülene ühilduvus ega minimaalsete turvastandardite tõhusus.

⁽¹⁾ Komisjoni 30. novembri 2018. aasta rakendusotsus C(2018)7767, millega kehtestatakse ühtse elamisloavormi tehniline kirjeldus kolmandate riikide kodanike jaoks ja tunnistatakse kehtetuks otsus C(2002)3069.

*Artikkel 4***Kehtivusaeg**

1. Isikutunnistuste minimaalne kehtivusaeg on viis aastat ja maksimaalne kehtivusaeg kümme aastat.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid ette näha järgmise kehtivusaja:
 - a) vähem kui viis aastat alaealisele välja antud isikutunnistuse puhul;
 - b) erandjuhtudel vähem kui viis aastat, kui isikutunnistus on isikule välja antud eri- või piiratud asjaoludel ning kui selle kehtivusaeg on piiratud vastavalt liidu ja liikmesriigi õigusele;
 - c) rohkem kui kümme aastat, kui isikutunnistus on välja antud 70-aastasele või vanemale isikule.
3. Kui taotleja sõrmedelt on ajutiselt füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, väljastavad liikmesriigid ajutise isikutunnistuse, mille kehtivusaeg on 12 kuud või vähem.

*Artikkel 5***Järgjärguline kasutuselt kõrvaldamine**

1. Isikutunnistused, mis ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või hiljemalt 3. augustiks 2031, olenevalt sellest, kumb on varasem.
2. Erandina lõikest 1:
 - a) isikutunnistused, mis ei vasta ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele või millel puudub lõikes 3 määratletud funktsionaalne masinloetav ala, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või 3. augustiks 2026;
 - b) 2. augustil 2021 70-aastaste või vanemate isikute isikutunnistused, mis vastavad ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele ja millel on lõikes 3 määratletud funktsionaalne masinloetav ala, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppemisel.
3. Lõike 2 kohaldamisel tähendab funktsionaalne masinloetav ala:
 - a) masinloetavat ala, mis vastab ICAO dokumendi 9303 kolmandale osale või
 - b) muud masinloetavat ala, mille kohta dokumendi välja andnud liikmesriik edastab selles sisalduva teabe lugemise ja kuvamise reeglid, välja arvatud juhul, kui mõni liikmesriik teatab komisjonile 2. augustiks 2021 oma suutmatusest seda teavet lugeda ja kuvada.

Komisjon teavitab esimese lõigu punktis b osutatud teate saamisest asjaomast liikmesriiki ja nõukogu.

III PEATÜKK

LIIDU KODANIKE ELAMISLOAD*Artikkel 6***Esitav miinimumteave**

Kui liikmesriigid annavad liidu kodanikele välja elamisload, peavad need sisaldama vähemalt järgmist:

- a) dokumendi nimetus välja andva liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ning vähemalt ühes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles;
- b) selge viide, et dokument on välja antud liidu kodanikule kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ;
- c) dokumendi number;
- d) kasutaja nimi (perekonnanimi ja eesnimi või eesnimed);
- e) kasutaja sünniaeg;

- f) teave, mis kantakse registreerimistunnistusele ja alalise elukoha tõendile, mis on välja antud vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklitele 8 ja 19;
- g) välja andev asutus;
- h) esiküljel välja andnud liikmesriigi kahetäheline kood negatiivina sinises riskülikus ja mida ümbritseb 12 kollast tähte.
- Kui liikmesriik otsustab võtta sõrmejäljed, kohaldatakse vastavalt artikli 3 lõiget 7.

Isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

IV PEATÜKK

ELAMISLOAKAARDID PERELIIKMETELE, KES EI OLE LIIKMESRIIGI KODANIKUD

Artikkel 7

Ühtne vorm

1. Elamisloakaartide väljaandmisel liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, kasutavad liikmesriigid vormi, mis on kehtestatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1030/2002, mida on muudetud määrusega (EL) 2017/1954 ning mida rakendatakse rakendusotsusega C(2018)7767.
2. Erandina lõikest 1 peab kaardil olema nimetus „Elamisloakaart“ või „Alaline elamisluba“. Liikmesriigid märgivad, et need dokumendid on välja antud liidu kodaniku pereliikmele kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ. Selleks kasutavad liikmesriigid andmeväljas [10] määruse (EÜ) nr 1030/2002 lisas, mida on muudetud määrusega (EL) 2017/1954, osutatud standardset koodi „Euroopa Liidu kodaniku pereliige Art. 10 DIR 2004/38/EÜ“ või „Euroopa Liidu kodaniku pereliige Art. 20 DIR 2004/38/EÜ“.
3. Liikmesriigid võivad lisada kooskõlas riigisisese õigusega andmeid riigisiseseks kasutamiseks. Selliste andmete lisamisel ja säilitamisel järgivad liikmesriigid määrusega (EL) 2017/1954 muudetud määruse (EÜ) nr 1030/2002 artikli 4 teises lõigus sätestatud nõudeid.

Artikkel 8

Olemasolevate elamisloakaartide järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine

1. Elamisloakaardid, mis on välja antud liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ja mis ei vasta artikli 7 nõuetele, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või viis aastat pärast 3. augustit 2026, olenevalt sellest, kumb on varasem.
2. Erandina lõikest 1 kaotavad elamisloakaardid, mis on välja antud liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ja mis ei vasta ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele või ei sisalda funktsionaalset masinloetavat ala, mis vastab ICAO dokumendi 9303 kolmandale osale, kehtivuse oma kehtivusaja lõppemisel või hiljemalt 3. augustiks 2023, olenevalt sellest, kumb on varasem.

V PEATÜKK

ÜHISÄTTED

Artikkel 9

Kontaktpunkt

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks vähemalt ühe keskasutuse, kes on käesoleva määruse rakendamisel kontaktpunktiks. Kui liikmesriik on määranud rohkem kui ühe keskasutuse, määrab ta kindlaks, milline neist asutustest hakkab käesoleva määruse rakendamisel kontaktpunktina toimima. Liikmesriik teatab selle asutuse nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Kui liikmesriik muudab oma määratud asutust, teavitab ta sellest vastavalt komisjoni ja teisi liikmesriike.

2. Liikmesriigid tagavad, et kontaktpunktid on teadlikud liidu asjakohastest teabe- ja abiteenuste osutajatest, kes on koondatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1724⁽¹⁴⁾ sätestatud ühtse digivärava alla, ning on võimelised nende teenuseosutajatega koostööd tegema.

Artikkel 10

Biomeetriliste tunnuste kogumine

1. Biomeetrilisi tunnuseid koguvad üksnes kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad, kelle on määranud isikutunnistuste või elamisloakaartide väljaandmise eest vastutavad asutused, eesmärgiga kanda need väga turvalisele andmekandjale, nagu isikutunnistuste kohta on sätestatud artikli 3 lõikes 5 ja elamisloakaartide kohta artikli 7 lõikes 1. Erandina esimesest lausest koguvad sõrmejälgi üksnes selliste asutuste kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad, välja arvatud taotluste puhul, mis esitatakse liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaarasutusele.

Et tagada biomeetriliste tunnuste ühtsus taotleja isikusamasusega, peab iga taotleja iga taotluse menetlemise käigus vähemalt korra isiklikult kohale ilmuma.

2. Liikmesriigid tagavad, et biomeetriliste tunnuste kogumiseks kehtivad sobivad ja tõhusad menetlused, mis vastavad hartas, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õigustele ja põhimõtetele.

Liikmesriigid tagavad, et kui biomeetriliste tunnuste kogumisel tekib raskusi, on võimalik kasutada sobivaid menetlusi, mis tagavad isiku inimväärikuse.

3. Välja arvatud juhul, kui neid on vaja liidu ja liikmesriikide õiguse kohaselt töödelda, tuleb biomeetrilisi tunnuseid, mida kasutatakse isikutunnistuste või elamislubade personaliseerimiseks, säilitada väga turvaliselt ning üksnes kuni dokumendi kätteandmise kuupäevani ning igal juhul mitte kauem kui 90 päeva alates dokumendi väljaandmise kuupäevast. Pärast selle ajavahemiku möödumist kustutatakse või hävitatakse biomeetrilised tunnused viivitamata.

Artikkel 11

Isikuandmete kaitse ja vastutus

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 kohaldamist, tagavad liikmesriigid käesoleva määruse otstarbel kogutud ja salvestatud andmete turvalisuse, terviklikkuse, ehtsuse ja konfidentsiaalsuse.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse isikutunnistuste ja elamislubade väljaandmise eest vastutavad asutused määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõikes 7 osutatud vastutavaks töötlejaks ning nad vastutavad isikuandmete töötlemise eest.

3. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused saavad täielikult täita oma määruses (EL) 2016/679 osutatud ülesandeid, sealhulgas juurdepääs kõigile isikuandmetele ja kogu vajalikule teabele, samuti juurdepääs pädevate asutuste ruumidele ja andmetöötlusseadmetele.

4. Koostöö väliste teenusepakkujatega ei välista liidu või liikmesriigi õigusest tulenevat liikmesriigi vastutust isikuandmetega seotud kohustuste rikkumise eest.

5. Masinloetavas vormis teave kantakse isikutunnistusele või elamisloale üksnes kooskõlas käesoleva määrusega ja dokumenti välja andva liikmesriigi õigusega.

6. Isikutunnistuse või elamisloa andmekandjale salvestatud biomeetrilisi andmeid kasutavad pädevate asutuste ja liidu asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajad kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusega üksnes selleks, et kontrollida

a) isikutunnistuse või elamisloa ehtsust;

b) dokumendi omaniku isikusamasust otseselt kättesaadavate võrreldavate tunnuste abil, kui isikutunnistuse või elamisloa esitamine on õiguse kohaselt nõutav.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

7. Liikmesriigid koostavad ja esitavad igal aastal komisjonile pädevate asutuste nimekirja, kellel on juurdepääs käesoleva määruse artikli 3 lõikes 5 osutatud andmekandjale salvestatud biomeetrilistele andmetele. Komisjon avaldab selliste riiklike loetelude koondkogumi veebis.

Artikkel 12

Järelevalve

Hiljemalt 2. augustiks 2020 koostab komisjon käesoleva määruse väljundite, tulemuste ja mõju, sealhulgas põhiõigustele avalduva mõju jälgimiseks üksikasjaliku kava.

Järelevalvekavas sätestatakse andmete ja muude vajalike tõendite kogumise vahendid ja sagedus. Selles määratakse kindlaks, milliseid meetmeid komisjon ja liikmesriigid peavad andmete ja muude tõendite kogumiseks ja analüüsimiseks võtma.

Liikmesriigid esitavad komisjonile järelevalveks vajalikud andmed ja muud tõendid.

Artikkel 13

Aruandlus ja hindamine

1. Komisjon esitab vastavalt kaks aastat ja 11 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande selle rakendamise, eelkõige põhiõiguste ja isikuandmete kaitse kohta.

2. Kuus aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva ja seejärel iga kuue aasta möödumisel hindab komisjon käesolevat määrust ning esitab peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande. Aruandes käsitletakse eelkõige järgmist:

- a) käesoleva määruse mõju põhiõigustele;
- b) liidu kodanike liikuvus;
- c) biomeetrilise kontrollimise tõhusus reisidokumentide turvalisuse tagamisel;
- d) elamisloakaartide võimalik kasutamine reisidokumentidena;
- e) isikutunnistuse võimalik täiendav visuaalne ühtlustamine;
- f) vajadus kehtestada ajutiselt kasutatavate isikut tõendavate dokumentide ühised turvaelemendid, et parandada nende dokumentide tunnustamist.

3. Liikmesriigid ja asjaomased liidu asutused esitavad komisjonile teabe, mida on vaja kõnealuste aruannete koostamiseks.

Artikkel 14

Täiendav tehniline kirjeldus

1. Tagamaks vajaduse korral, et artikli 2 punktides a ja c osutatud isikutunnistused ja elamisload vastavad tulevastele minimaalsetele turvastandarditele, kehtestab komisjon rakendusaktidega täiendavad tehnilised kirjeldused, mis hõlmavad järgmist:

- a) täiendavad turvaelemendid ja -nõuded, sealhulgas tugevdatud võltsimisvastased standardid;
- b) tehnilised kirjeldused artikli 3 lõikes 5 osutatud biomeetriliste tunnuste andmekandja ja nende turvalisuse kohta, sealhulgas loata juurdepääsu ennetamine ja lihtsustatud valideerimine;
- c) näokujutise ja sõrmejälgede kvaliteedinõuded ja ühised tehnilised standardid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Artikli 15 lõikes 2 nimetatud korras võidakse otsustada, et artiklis 2 nimetatud kirjeldused peavad olema salajased ja ei kuulu avaldamisele. Sel juhul tehakse need kättesaadavaks üksnes liikmesriikide määratud asutustele, kes vastutavad trükkimise eest, ning liikmesriigi või komisjoni poolt nõuetekohaselt volitatud isikutele.

3. Iga liikmesriik määrab ühe asutuse, kes vastutab isikutunnistuste trükkimise eest ja ühe asutuse, kes vastutab liidu kodanike pereliikmete elamisloakaartide trükkimise eest, ning edastab nende asutuste nimed komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Liikmesriikidel on õigus neid määratud asutusi muuta ning nad teatavad sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Liikmesriigid võivad otsustada määrata ka üheainsa asutuse, kes vastutab nii isikutunnistuste kui ka liidu kodanike pereliikmete elamisloakaartide trükkimise eest, ning edastavad selle asutuse nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Ka kaks või enam liikmesriiki võivad määrata nende ülesannete täitmiseks ühe asutuse, ning nad peavad sellest teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike.

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud määruse (EÜ) nr 1683/95 artikliga 6. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 2. augustist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA
